

Samanyolu da Sanılanın İki Katı mı?

Önce gökadamız Samanyolu'nun büyük komşusu Andromeda'nın sanılandan çok daha ötelere kadar uzandığı ortaya çıktı (Bkz: Bilim ve Teknik, Sayı 455, Ekim 2005 s:11). Şimdi de gökbilimciler, güney gökküredeki Heykeltraş (Sculptor) takımyıldızı bölgesindeki NGC 300 adlı gökadamının da görülebilen iki kat ya da daha fazla büyük olabileceğini belirlediler.

Siz Sirius B'yi O Zaman Görecektiniz!

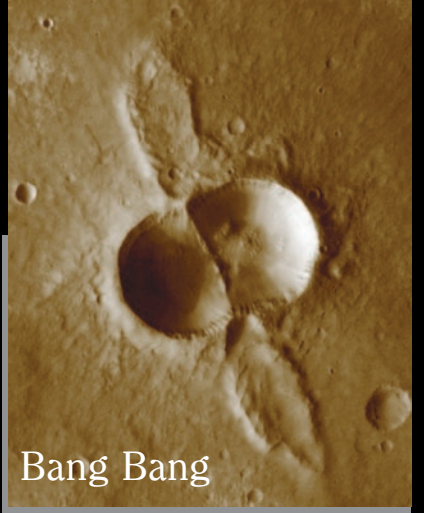
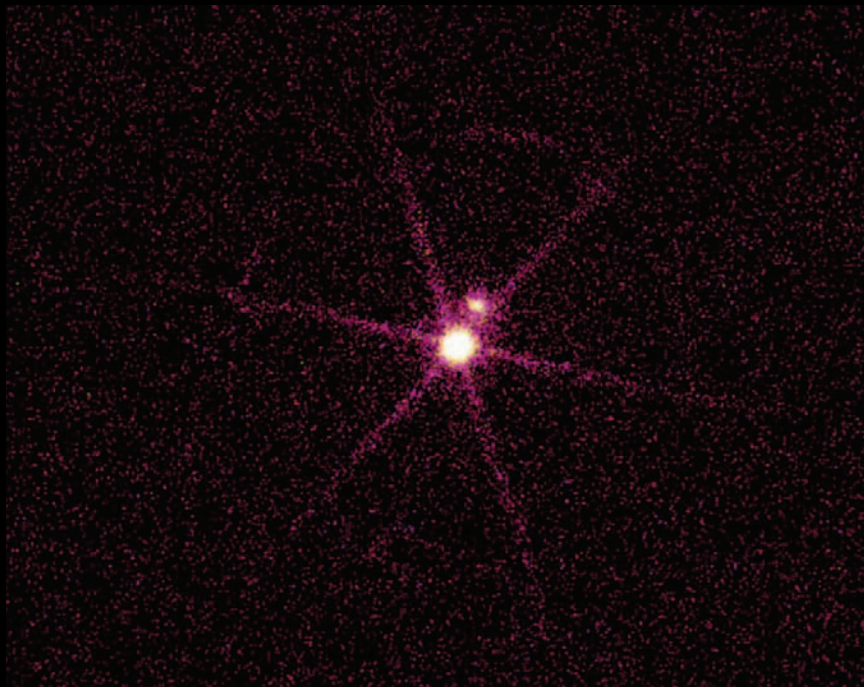
Bize 8,6 ışık yılı uzaklıkta bir beyaz yıldız olan Sirius, gökyüzünün en parlak yıldızı. Ama aslında bir de beyaz cüce barındıran bir ikili yıldız sistemi. Bugün eşinin gölgesinde kalan Sirius B (beyaz cüce), bir zamanlar ondan çok daha büyük (5 Güneş

Güçlü teleskoplarla yapılan yeni gözlemler, şimdiye kadar görülemeyen soluk yıldızların, sayılarında bir azalma olmadan gökada merkezinden 47.000 ışık yılı öteye kadar uzandığını ortaya koydu. Bu, gökadamın yarıçapını ikiye katlıyor. Gökbilimciler, bu durumda gökadamız Samanyolu'nun NGC 300'den çok daha büyük ve parlak olduğu göz önüne alındığında, sandığımızdan çok daha büyük ve çapının sanılanın iki katı, yani 200.000 ışık yılı olabileceğini belirtiyorlar.

Astronomy, Ekim 2005

kütlesinde) bir mavi yıldızmış. Öyle ki, bugün hâlâ anakol evresinde (merkezinde hidrojen yaktığı kararlı evre) olsaydı, sistemin ışığı Dünya'da gölgelerin oluşmasına yol açardı. Sirius B'nin dış katmanlarını uzaya salıp beyaz cüce haline gelmeden önce anakol ve kararsızlaşmış olduğu "kırmızı dev" evrelerinde toplam 101 ya da 126 milyon yıl yaşadığı hesaplanıyor.

Astronomy, Kasım 2005

Bang Bang

Mars Odyssey aracının saptadığı görüntü şunu anlatıyor: Küçük bir asteroid, gezegene çarpmadan önce ikiye bölünerek her biri 3,2 km genişliğinde olan bir çift krater oymuş. Girişim yapan şok dalgaları aradaki dik sırtı ve fıskırttığı atıklarla yaprak biçimli iki tepeyi oluşturmuş.

Mars'ta Buz

Komşumuz "Kızıl Gezegen" in yörüngesindeki Mars Express Uzay Aracı, gezegen yüzeyindeki bir krater tabanında 12 km genişliğinde bir buz tabakası belirledi. Araştırmacılar, buzun, bir bölümü sol alt tarafta görülen koyu kumulların üzerinde oluştuğunu düşünüyorlar. Kraterin duvarlarının bir bölümü de buzla kaplı.

Mars'ta Kurusoğuk

Mars'tan gelen 8 meteorit içindeki radyoaktif maddeleri inceleyen araştırmacılar, gezegenin milyarlarca yıl boyunca üzerinde ciddi miktarda sıvı su barındırmayacak kadar soğuk olduğunu belirlediler. Bu izotoplardan potasyum-40, argon-40 gazına dönüşüp, sıcaklıkla değişen bir oranda kayanın dışına kaçıyor. Kayalar içindeki argon-40 miktarı, bunların milyarlarca yıl önce oluşmalarından bu yana sıfır derecenin üzerinde bir sıcaklığa ulaşmadığını gösteriyor.